

[H. C. Toff.]

vil også fremtidig virke for deres nedsettelse gennem en videreførelse af grundskyldslovgivningen og en begrænsning af de offentlige udgifter.“

Jeg vil gerne sige til den højtærede indenrigsminister, at dette lovforslag har landbrugsministeren jo fremsat på den samlede regerings vegne, altså også på retsforbundets vegne, og det har ikke det mindste med begrænsning af de offentlige udgifter at gøre; tværtimod betyder det en udvidelse af de opgaver, der løses ved hjælp af offentlige midler.

Man har fra regeringens side over for oppositionens skatteforslag sagt, at man ikke kunne gå med til den skattenedsættelse, vi ønskede; man frygtede konsekvenserne heraf, og jeg vil derfor gerne fremhæve, at følger man os i dette forslag og standser denne udlånsvirksomhed, kan man i alt fald uden frygt nedsætte skatteudskrivningen med det tilsvarende beløb, uden at denne nedsættelse på nogen måde får inflatorisk virkning.

Det radikale venstre har ved sin nuværende politiske ordfører for et par år siden givet udtryk for, at man ønskede at få undersøgt hele statens udlånsvirksomhed, og at man skulle tage dette spørgsmål op til overvejelse. Da der nu er forløbet et par år, må jeg formode, at man har tilendebragt disse overvejelser og er kommet til det resultat, at man ikke vil begrænse statens udlånsvirksomhed, men i stedet for vil udvide den til at omfatte nye opgaver, hvad det lovforslag, vi her behandler, jo også er udtryk for.

Som det fremgår af mine udtalelser, vil vi ikke medvirke til denne lovgivning. Vi vil ikke medvirke til en udlånsvirksomhed, som beløber sig til ca. 12 mill. kr. om året, og vi er af den opfattelse, at også de nye opgaver, som man nu vil medtage i loven, kan finansieres ad de sædvanlige kanaler, gennem kreditforeninger, gennem banker og sparekasser, under de økonomiske vilkår, der eksisterer i dag, under de

bedre og meget gunstigere lånevilkår, der nu foreligger.

Kirkegaard: Det beløb, som tænkes anvendt efter dette lovforslag, ca. 12 mill. kr. årlig, er jo ikke noget stort beløb, når man tænker på landbrugets store behov for bedre og mere tidssvarende avlsbygninger. Det, lovforslaget tilsigter, er næppe heller så meget nybyggeri, som det er en forbedring af de bestående bygninger, hovedsagelig ved lån til isolering, ventilationsanlæg o. s. v. Og dette er en meget nyttig opgave. En ældre, usund stald er i mange tilfælde næsten ikke til at kende igen, når disse forbedringer, som tit og mange gange kan gennemføres for forholdsvis små beløb, er gennemført. Det er forbedringer, der giver mulighed for en både bedre og billigere produktion, i øvrigt naturligvis også for en større, for de landmænd, som foretrækker det.

Om lovens formål vil jeg gerne udtrykke mig sådan, at jeg tror, det er hensigten at animere til lidt foretagsomhed på et område, hvor vi har været noget tilbageholdende.

Jeg mener, lovforslaget er et godt tilbud, og i og for sig undrer det mig, at loven er benyttet i så ringe omfang, som tilfældet er det sidste års tid. Tidligere har det været sådan, at man kunne henvende sig til grundforbedringsudvalget i det amt, hvor man boede, og bede om et skema, og så fik man at vide, at der var mange på ventelisten, og grundforbedringsudvalget havde overhovedet ikke skemaer nok at udlevere. Jeg mener som sagt, at loven er et godt tilbud, men det er selvfølgelig ikke en form for lån, der skal påtvinges nogen landmand.

Imod lovforslaget kan der måske rettes den indvending, at ordningen ikke er så nødvendig i øjeblikket som tidligere, fordi det lånemarked — og det er rigtigt — som landbruget sædvanligt henvender sig til, ikke mere er hverken så dyrt eller så knapt som tidligere. Det er rigtigt, at både kreditforeninger og banker og sparekasser i dag